

Konsolidering og fokusering 2013-16

Med strategien DOF 2013-2016 sætter Dansk Ornitologisk Forening endnu en gang mål for de kommende års aktiviteter. Strategien er blevet til i et samarbejde mellem DOF's aktive, de politisk ansvarlige og medarbejderne i Fuglenes Hus, og den er den fjerde i rækken, efter at DOF begyndte at arbejde med strategisk planlægning tilbage i år 2000.

Meget er sket siden da, og foreningen har vokset sig større og stærkere. Vi har fået flere medlemmer, flere aktiviteter og flere ansatte. I de kommende år ser vi f.eks. frem til at realisere foreningens hidtil største danske naturprojekt, en landsdækkende Atlas-undersøgelse omfattende både ynglefugle og vinterfugle. Vi ser frem til, at 1000 DOF-medlemmer engagerer sig i projektet. DOF er jo om noget karakteriseret ved et stærkt medlemsengagement, som også skal sikres og udbygges i de kommende år.

Men netop i lyset af de seneste års vækst, står de kommende år på konsolidering, hvor vi skal fastholde den styrkeposition, foreningen har opnået. DOF's økonomiske fundament skal sikres, og vi skal adressere de organisatoriske udfordringer, som DOF står over for.

Den største organisatoriske udfordring er alderssammensætningen i medlemskredsen. Den gennemsnitlige DOF'er er nu over 60 år, og vi har under 200 ungdomsmedlemmer. Det er ikke holdbart, og vi skal arbejde på at få medlemmer i alle aldersgrupper. Derfor vil vi bruge de kommende fire år til en række tiltag og så forhåbentlig være i stand til at foretage en endnu større satsning om fire år.

I DOF's omverden er natur og biodiversitet desværre gledet langt ned ad den politiske rangstige. Konsekvensen er, at den biologiske mangfoldighed bliver ringere og ringere, fordi naturen kommer til sidst, når samfundet investerer. DOF står derfor over for en svær opgave, nemlig at overbevise om, at natur og biodiversitet har værdi. Ikke bare i Danmark, men også internationalt.

DOF kan selvfølgelig ikke redde biodiversiteten alene. Vi har brug for et fortsat tæt samarbejde med de andre grønne organisationer i Danmark. Og internationalt vil DOF fortsat være en del af BirdLife International, der i disse år udvikler sig til at blive verdens stærkeste NGO, når det gælder bevarelse af klodens fugle og biodiversitet.

Udfordringer er der nok af, men DOF er godt på vej. Vi satser på medlemmernes fortsatte støtte til foreningens arbejde for at sikre mere fugleliv i en rig og varieret natur. Og vi håber på at få større dele af befolkningen med på vores dagsorden. Det er tiltrængt.

Egon Østergaard
Formand for Dansk Ornitologisk Forening

Fakta om DOF – afsæt for en ny strategi

DOF har været en organisation i stærk udvikling de seneste seks år. Og der er grund til at forvente, at udviklingen vil fortsætte.

I dag har DOF 16.000 medlemmer, en stab på 39 medarbejdere, ca. 1100 aktive frivillige og en omsætning på godt 30 mio. kr. Hertil kommer de frivilliges indsats, som kan værdisættes til ca. 10. mio. kr.

Alle disse ressourcer bruges på at opfylde DOF's vision: ***Mulighed for at opleve et rigt og varieret fugleliv.***

I hverdagen foregår arbejdet fra to vinkler: lokalt og centralt. Lokalarbejdet udspringer fra lokale ildsjæle, der med udgangspunkt i de 13 lokalafdelinger varetager fuglenes og DOF's interesser på lokalt niveau. Det drejer sig især om caretakere, punkttællere, kommunekontakter, lokalbestyrelser, turledere og formidlere.

Den anden del af arbejdet udføres fra Fuglenes Hus, hvor DOF's stab af medarbejdere bistår aktive medlemmer med at opfylde DOF's formål ved at samle, bearbejde og koordinere indsatserne. Det drejer sig især om det politiske arbejde, international naturbeskyttelse, bearbejdning af data fra punkttællinger og DOF-basen, generel information til medlemmerne via alle DOF's medier, salg fra Naturbutikken, fundraising og administration af økonomien.

DOF favner et bredt udvalg af forskellige mennesker i sin medlemskare. Der er plads til feltfolket, der observerer og samler viden; hit-jægerne, der gerne kører langt for at se en særlig fugl; de politisk interesserede, der gerne går til møder og skriver breve for naturen; havemenneskene, der nyder fuglelivet fra terrassen, og de unge, der bare vil se alle fugle i hele verden – lige nu! DOF's mål er at være foreningen for alle, der holder af vilde fugle.

Og vi deler vores kærlighed til fuglene og naturen med mennesker over hele kloden. DOF er den danske partner i BirdLife International, som er verdens største naturorganisation med 10 mio. medlemmer og aktivister fordelt i 120 lande. Tilsammen passer BirdLifes medlemmer på 10.000 vigtige naturområder over hele verden. Ca. 200 af disse områder ligger i Danmark, hvor de udgør en væsentlig del af DOF's naturbeskyttelsesindsats.

DOF's formål og vision

DOF's overordnede vision er at sikre nuværende og fremtidige generationer:

Mulighed for at opleve et rigt og varieret fugleliv

Foreningen har som formål at fremme kendskabet til og interessen for vilde fugle og naturbeskyttelse. Arbejdet med opfyldelsen af formålet forløber nationalt og internationalt i fire parallelle spor, der er indbyrdes afhængige og forbundne:

- **Beskyttelse af fugle og forbedring af deres levesteder**
- **Indsamling og udbredelse af viden om fugle**
- **Fugleoplevelser i naturen**
- **Medlemmernes deltagelse i foreningens aktiviteter**

DOF kan ikke nå de visionære mål alene. Men DOF har defineret sin egen unikke rolle, som vi kan udfylde, og som vil gøre en betydelig forskel for realisering af visionen. DOF's rolle er

- at påvirke lovgivning og forvaltning af fugle og natur i Danmark og udlandet
- at være det førende center for viden om fuglenes forekomst i Danmark
- at formidle sin viden bredt under hensyntagen til forskellige målgruppers forudsætninger og behov
- at formidle glæde og begejstring for fugle via oplevelser til medlemmer og andre
- at gøre foreningens sag kendt i hele befolkningen
- at være en af Danmarks mest aktive grønne organisationer og tilbyde alle muligheden for at gøre en positiv, mærkbar forskel for fugle og natur

De nærmeste mål

De visionære mål er langsigtede, og der kan ikke umiddelbart sættes en tidsfrist for opfyldelsen. Men undervejs mod visionen har DOF defineret nogle mål for den næste strategiske periode. De overordnede mål, der skal nås i perioden 2013-16, er:

- DOF har styrket sin politiske indsats og opnået varige resultater inden for biodiversitet
- DOF har styrket sin ornitologiske faglighed og øget vidensgrundlaget om fuglenes forekomst og naturens tilstand i Danmark.
- DOF har nået 80% af befolkningen via hvervning og oplysning.
- DOF har styrket netværksopbygningen mellem medlemmerne.

I denne publikations del 2 (ikke offentligt tilgængelig, red.) beskrives de enkelte aktiviteter under sporene og de overordnede mål samt tidsplanerne for perioden 2013-16.

Ud over de visionære mål har DOF målsætninger om at være en mål- og resultatorienteret medlemsorganisation og at have en effektiv administration og økonomisk råderum til at opfylde sin mission. Disse mål bliver også gennemgået i del 2.

Indsatsområder 2013-16

Netværk for aktive og aktivister

Nogle af DOF's stærkeste kort er de aktive medlemmer og samarbejdet med andre grønne organisationer. Antallet af aktive har været stigende gennem nogle år, og der er brug for at afprøve nye former for selvorganiseret frivilligt arbejde – f.eks. i en videreførelse af caretaker-netværket.

Men der er også kommet fokus på behovet for assistance til at opbygge netværk – både personlige og digitale. Dette ses stærkest i forhold til de unge medlemmer. Andelen af unge medlemmer falder, og det er svært at skabe levedygtige netværk, fordi de unge medlemmer optræder spredt ud over landet. Desuden er det svært at få kontinuitet i ungdomsarbejdet, fordi de unge medlemmer jo i sagens natur kun er unge i en kort periode.

I den kommende strategiperiode skal der ydes en særlig indsats for at fremme kommunikationen og samarbejdet mellem de aktive ved at opbygge forskellige former for sociale netværk. Sociale netværk kan være funderet i lokalafdelingerne, men kan også gå på tværs af disse og udgøre nationale netværk om særlige sager. Det kan både være fysiske netværk (møder, kurser og seminarer) og digitale netværk (sociale medier og web-databaser). Der vil også være fokus på internationale netværk af aktivister.

”No NGO is an island...” Ud over samarbejdet internt blandt de aktive i DOF, vil den kommende strategiperiode også sætte fokus på DOF's samarbejde med andre grønne organisationer. Kredsen af samarbejdspartnere kan øges inden for f.eks. biodiversitet eller børne- og ungdomsarbejde.

Atlas III – én af DOF's største kortlægninger af Danmarks fugle

I den kommende strategiperiode påbegynder DOF feltarbejdet i én af de største kortlægninger af danske fugle hidtil. Feltarbejdet udføres af frivillige medlemmer, og et team af biologer styrer projektets udvikling fra Fuglenes Hus.

Projektet går ud på at registrere både ynglefugle og overvintrende fugle i 2.163 atlaskvadrater over hele landet. I projektet introduceres en i DOF-sammenhæng helt ny metode til estimering af fuglenes absolutte tætheder i form af linjetransekter med *distance sampling*, kaldet TimeTælleTure, der er udviklet og gennemprøvet af andre BirdLife-partnere. Data indsamlet efter denne metode bruges til at vise, hvordan tætheden af de almindeligste fuglearter varierer på Danmarkskortet og vil desuden give mulighed for at beregne estimater på landsbestandene af Danmarks almindeligste fugle.

Der skal opbygges en særlig hjemmeside, der er integreret i DOFbasen, hvor der skal være automatisk generede statistikker over udviklingen i dækningen af kvadraterne og mulighed for at sammenligne de aktuelle registreringer med dels resultaterne fra de omgivende kvadrater, dels resultaterne af de foregående atlasprojekter. Der skal udvikles et elektronisk kortværktøj med zoomfunktion, der viser atlaskvadraternes afgrænsning – også i forhold til DOFbaselokaliteter. Endelig er det planen at udvikle en applikation til smartphones, som optælleren både kan bruge til at stedfæste sin position i forhold til atlaskvadratets grænser og til at indtaste observationer direkte i databasen.

Projektets viden vil opdatere fuglenes beskyttelsesstatus i Danmark og dermed levere værdifuld indsigt til brug for statens kommende handlingsplan for biodiversitet, en kommende statslig 'Naturplan Danmark', den danske rødliste såvel som kommende statusopgørelser for Europas fugle og et europæisk atlasprojekt, der er i støbeskeen.

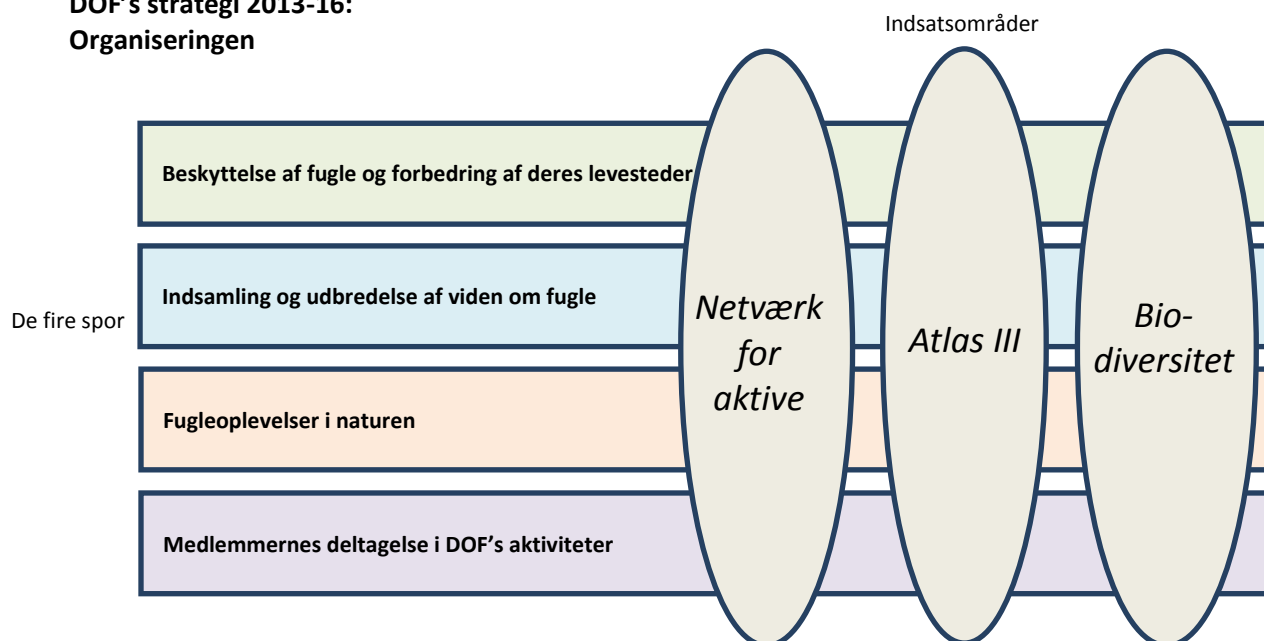
Biodiversitet

Biologisk mangfoldighed eller biodiversitet udgør den egentlige målsætning for hele DOF's virke. Vi kæmper for et rigt og varieret fugleliv – og dermed for en mangfoldig natur i det hele taget.

Når vi i de kommende år gennemfører et stort Atlas-projekt, er målet at finde ud af, om det er gået frem eller tilbage for fuglenes udbredelse i Danmark. Politisk består vores indsats i at sikre, at rigdommen af arter og levesteder bevares. Når vi engagerer os i internationalt samarbejde gennem BirdLife International og DOF's egne internationale projekter, er det for at tage medansvar for den globale indsats for biodiversiteten med afsæt i de store internationale aftale fra Rio og Ngoya. Og når vi formidler fugleoplevelser, sker det med udgangspunkt i ønsket om at dele fuglenes og naturens utrolige variation med andre mennesker.

Politisk vil DOF i de kommende år styrke sin profil som fortalere for Danmarks biodiversitet. Det skal være vores særkende i det politiske arbejde. Vi vil også arbejde mere målrettet på at se fuglene som vigtige markører for en større mangfoldighed, der i princippet omfatter alle levende organismer. Og vi vil derfor søge tættere dialog med de andre grønne organisationer i Danmark, der har en videnskabelig tilgang til naturen og dens mangfoldighed af arter.

DOF's strategi 2013-16: Organiseringen

DOF's strategi 2013-16: Visioner og mål

DOF's vision: Mulighed for at opleve et rigt og varieret fugleliv

DOF's fire parallelle spor	Visioner for de fire spor	DOF's strategiske rolle	Overordnede mål i 2013-16
Beskyttelse af fugle og forbedring af deres levesteder	En naturlig, rig og varieret fuglefauna både nationalt og internationalt	- at påvirke lovgivning og forvaltning af fugle og natur i Danmark og udlandet	DOF har styrket sin politiske indsats og opnået varige resultater inden for biodiversitet
Indsamling og udbredelse af viden om fugle	En effektiv vidensopbygning og vidensformidling, som fremmer indsigten i fugle og natur.	- at være det førende center for viden om fuglenes forekomst i Danmark. - at formidle sin viden bredt under hensyntagen til forskellige målgruppers forudsætninger og behov.	DOF har styrket sin ornitologiske faglighed og øget vidensgrundlaget om fuglenes forekomst og naturens tilstand i Danmark.
Fugleoplevelser i naturen	En almen forståelse i befolkningen for nødvendigheden af et bæredygtigt samspil mellem mennesker og natur.	- at formidle glæde og begejstring for fugle og natur via oplevelser til medlemmer og andre. - at gøre foreningens sag kendt i hele befolkningen.	DOF har nået 80% af befolkningen via hvervning og oplysning.
Medlemmernes deltagelse i foreningens aktiviteter	Medlemmerne bidrager afgørende til opfyldelsen af foreningens formål.	- at være en af Danmarks mest aktive grønne organisation og tilbyde alle mennesker muligheden for at gøre en positiv, mærkbar forskel for fugle og natur.	DOF har styrket netværksopbygningen mellem medlemmerne.